

Drepturile copiilor cu dizabilitati și ale însoțitorilor personali

Drepturile copiilor cu dizabilități

Prestatii sociale si facilitati pentru copilul cu handicap - se acorda copiilor cu dizabilitati in conformitate cu prevederile [Legii 448/ 2006](#) privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata. *Cine poate beneficia?* Copiii care poseda certificat de incadrare in grad de handicap eliberat prin hotarare a Comisiei pentru Protectia Copilului, in termen de valabilitate.

Copilul cu handicap GRAV beneficiaza de:

- buget personal complementar lunar in cuantum de **300 lei**;
- indemnizatie de insoțitor in cuantum de **1162 lei** sau [asistent personal](#);
- un bilet gratuit de tratament balnear, in cursul unui an pe baza programului individual de reabilitare si integrare sociala si a recomandarii medicului de familie sau a medicului specialist;
- asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe timpul spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, in conditiile stabilite prin contractul-cadru;
- dispozitive medicale gratuite in ambulatoriu, conform listei si in conditiile prevazute in contractul-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului asigurarilor sociale de sanatate si a normelor sale de aplicare;
- gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, in limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 12 calatorii dus-intors pe an calendaristic;
- gratuitate transport urban cu mijloace de transport in comun de suprafata si cu metroul;
- alocatia de stat in conditiile si in cuantumul prevazut de lege, majorata cu 100%, acordata de Agentia Nationala pentru Prestatii Sociale.

Copilul cu handicap ACCENTUAT beneficiaza de:

- buget personal complementar lunar in cuantum de **175 lei**;
- un bilet gratuit de tratament balnear, in cursul unui an pe baza programului individual de reabilitare si integrare sociala si a recomandarii medicului de familie sau a medicului specialist;
- asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe timpul spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, in conditiile stabilite prin contractul-cadru;
- dispozitive medicale gratuite in ambulatoriu, conform listei si in conditiile prevazute in contractul-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului asigurarilor sociale de sanatate si a normelor sale de aplicare;
- gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, in limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu navele pentru transport fluvial, pentru 6 calatorii dus-intors pe an calendaristic;

- gratuitate transport urban cu mijloace de transport in comun de suprafata si cu metroul;
- alocatia de stat in conditiile si in cuantumul prevazut de lege, majorata cu 100%, acordata de Agentia Nationala pentru Prestatii Sociale.

Copilul cu handicap MEDIU beneficiaza de:

- buget personal complementar lunar in cuantum de **60 lei**;
- alocatia de stat in conditiile si in cuantumul prevazut de lege, majorata cu 100%, acordata de Agentia Nationala pentru Prestatii Sociale.

Copilul cu handicap de tip HIV/SIDA beneficiaza si de:

- alocatie lunara de hrana, calculata pe baza alocatiei zilnice de hrana stabilite pentru consumurile colective din unitatile sanitare publice.
- alocatia de stat in conditiile si in cuantumul prevazut de lege, majorata cu 100%, acordata de Agentia Nationala pentru Prestatii Sociale.

Copilul cu afectiuni renale care necesita HEMODIALIZA in alte localitati decat cele de domiciliu beneficiaza de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, in limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial si peste numarul de calatorii prevazut, in functie de recomandarea centrului de dializa. Beneficiaza de aceste prevederi legale si asistentii personali sau insotitorii copiilor cu handicap care necesita hemodializa.

NU pot beneficia de drepturile prevazute mai sus copiii cu handicap care se afla in internate sau centre de plasament aferente unitatilor ori institutiilor de invatamant special sau in alte tipuri de institutii publice cu caracter social, cu exceptia centrului de tip respiro, in care se asigura intretinere completa din partea autoritatii administratiei publice.

Incepand cu **1 iulie 2018**, in conformitate cu [OUG nr. 60/2017](#), creste valoarea **prestatiiilor sociale**, dupa cum urmeaza:

- **300 lei** (bugetul personal complementar), pentru parintele sau persoana desemnata pentru protectia si ingrijirea **copilului cu handicap grav**;
- **175 lei** (bugetul personal complementar), pentru parintele sau persoana desemnata pentru protectia si ingrijirea **copilului cu handicap accentuat**;
- **60 lei** (bugetul personal complementar), pentru parintele sau persoana desemnata pentru protectia si ingrijirea **copilului cu handicap mediu**.

Copiii cu dizabilitati beneficiaza de:

- ocrotirea sanatatii (tratament si recuperare);
- dreptul la educatie si formare profesionala;
- servicii sociale si prestatii sociale;
- accesul la cultura, sport si turism - gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestari artistice si sportive;
- evaluarea si reevaluarea conditiei fizice de catre Comisie la domiciliu in cazul in care copilul nu se poate deplasa;
- asistenta medicala gratuita;

- medicamente gratuite;
- alocație de stat în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege, majorată cu 100%;
- alocație lunară de hrană, calculată pe baza alocației zilnice de hrană stabilite pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice;
- dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu;
- servicii gratuite de cazare și masă și pentru însoțitorul copilului cu handicap grav sau accentuat în unitățile sanitare cu paturi, sanatorii și stațiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist;
- un bilet gratuit de tratament balnear, în cursul unui an, pe baza programului individual de reabilitare și integrare socială și a recomandării medicului de familie sau a medicului specialist;
- dreptul la asistență juridică;
- transport (gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele de transport fluvial, în limita costului unui bilet la tren accelerat clasa a II-a, cu autobuzele, în limita a 12 călătorii dus-întors pe an calendaristic);
- facilități fiscale - scutirea de la plata taxelor și impozitelor pe clădirile deținute în proprietate cât și a reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat sau a celor cu gradul I de invaliditate, scutire ce se aplică și în cazul proprietății de teren. [Codul Fiscal](#) prevede facilități și în ceea ce privește mijloacele de transport aflate în proprietate, scutirea plății de impozit, doar a unui singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului.

Accesul la educație a copilului cu dizabilități

Accesul în unitățile de învățământ al copiilor cu dizabilități, inclusiv al celor cu handicap, precum și al celor cu dificultăți de adaptare școlară se realizează prin hotărâre a comisiei pentru protecția copilului, care eliberează certificatul de orientare școlară și/sau profesională, pe baza raportului de evaluare complexă întocmit de serviciul de evaluare complexă din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale, ale sectoarelor municipiului București.

Drepturile elevului cu dizabilități

Educația copiilor cu dizabilități este parte integrantă a sistemului național de educație, coordonat de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice. În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap în unitățile și instituțiile de învățământ, autoritățile publice au obligația să asigure școlarizarea la domiciliu a persoanelor cu handicap nedepășabile pe durata perioadei de școlarizare obligatorie, precum și pregătirea școlară, indiferent de locul în care persoana cu handicap se află, inclusiv prin cadrele didactice de sprijin/itinerante.

- masă și cazare gratuite în internatele școlare;
- unități de învățământ special, formate din: școala specială, cantina și, după caz, internat școlar, în condițiile legii;
- integrarea individuală în unități de învățământ de masă, inclusiv în unități cu predare în limbile minorităților naționale;
- grupe sau clase speciale compacte, integrate în unități preșcolare și școlare de masă;

- servicii educationale prin cadrele didactice itinerante/de sprijin la recomandarea comisiei interne de evaluare continua si cererea parintilor;
- scolarizare la domiciliu pana la absolvirea studiilor liceale, dar nu mai tarziu de implinirea varstei de 26 de ani, prin grija Ministerului Educatiei, Cercetarii si Tineretului;
- educatia "la patul de spital", pe durata spitalizarii la recomandarea comisiei interne de evaluare continua si cererea parintilor. Pentru copiii, elevii si tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesita perioade de spitalizare mai mari de 4 saptamani se organizeaza, dupa caz, grupe sau clase in cadrul unitatii sanitare in care acestia sunt internati. Scolarizarea la domiciliu, respectiv infiintarea de clase sau de grupe in spitale se fac de catre inspectoratul scolar, la propunerea CJRAE/CMBRAE, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educatiei;
- scolarizarea in alt judet/sector al municipiului Bucuresti decat cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul judetului/sectorului in care se afla unitatea de invatamant;
- invatamantul special si special integrat care reprezinta o forma de instruire scolara diferentiata, adaptata, precum si o forma de asistenta educationala, sociala si medicala complexa, destinata persoanelor cu cerinte educationale speciale;
- studentii cu handicap grav si accentuat beneficiaza, la cerere, de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare si masa la cantinele si caminele studentesti, valoarea reducerii asiguandu-se din bugetul institutiilor de invatamant publice sau private. In situatia in care studentul cu handicap grav sau accentuat adreseaza cererea de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare si masa la cantinele si caminele studentesti, iar aceasta nu este rezolvata favorabil, persoana lezata se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, in conditiile legii;
- locuri gratuite in tabere de odihna, o data pe an, indiferent de forma de invatamant impreuna cu asistentii personali. In vederea obtinerii unui loc gratuit in tabere de odihna pentru prescolarul sau elevul cu handicap, parintele ori reprezentantul legal al acestuia va depune o cerere la unitatea de invatamant de care apartine, insotita de copie de pe documentul care atesta incadrarea in grad de handicap. Studentul cu handicap va depune cererea personal sau prin reprezentant;
- gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestari artistice si sportive;
- gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport in comun de suprafata, cu metroul si cu navele pentru transport fluvial;

Elevii si tinerii cu cerinte educationale speciale - CES, pot dobandi calificari profesionale corespunzatoare tipului si gradului de deficienta.

La solicitarea scrisa a parintilor, a tutorilor legali sau a sustinatorilor legali, pot fi inscrisi in clasa pregatitoare si copii cu cerinte educationale speciale cu varste cuprinse intre 6 si 8 ani la data inceperii anului scolar.

Evaluarea, asistenta psihoeducationala, orientarea scolara si orientarea profesionala a copiilor, a elevilor si a tinerilor cu cerinte educationale speciale se realizeaza de catre centrele judetene de resurse si de asistenta educationala, denumite in continuare CJRAE, respectiv de Centrul Municipiului Bucuresti de Resurse si Asistenta Educationala, denumit in continuare CMBRAE, prin serviciile de evaluare si de orientare scolara si profesionala, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, acordandu-se prioritate integrarii in invatamantul de masa. CJRAE cuprind si centrele logopedice interscolare. Stabilirea gradului de deficienta al elevilor cu cerinte educationale speciale se realizeaza de

catre comisiile din cadrul CJRAE/CMBRAE, in colaborare cu comisiile pentru protectia copilului din cadrul directiilor generale judetene/a municipiului Bucuresti de asistenta sociala si protectia copilul.

Finantarea invatamantului special si special integrat se face din bugetele judetelor unde functioneaza unitatea de invatamant special, indiferent de domiciliul copiilor/elevilor/tinerilor cu cerinte educative speciale si din bugetele locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti (art. 6 din HG 1251/2005, art. 102 din Ordinul Ministrului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului nr. 5.574/2011).

Copiii si tinerii cu cerinte educationale speciale - CES, scolarizati in unitatile de invatamant special sau de masa, care nu sunt inclusi in sistemul de protectie sociala, beneficiaza de alocatia de hrana si drepturile la imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive. (art. 51 alin 2 din Lg. 1/2011 modif., alin. 7 din Lg. 272/2004 modif si HG 904/2014).

Drepturile prevazute (alocatia zilnica de hrana, rechizite scolare, cazarmament, imbracaminte si incaltaminte) se asigura din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin bugetele locale ale consiliilor judetene si ale sectoarelor municipiului Bucuresti, indiferent de locul de domiciliu al copiilor, prin contract managerial. (art. 26 alin. 2 din Ordinul Ministrului Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului nr. 5.574/2011, modificat prin Ordinul Ministerului Educatiei si Cercetarii Stiintifice nr. 5.036 / 2015). Parintii se adreseaza cu o cerere unitatii scolare frecventate de copil, aceasta institutie fiind in masura sa faca demersurile necesare catre institutiile finantatoare ale scolilor, Consiliile locale/judetene, institutii finantatoare ale scolilor care, in limita bugetelor, ar putea aloca sume pentru copii/elevii cu cerinte educationale speciale, (CES) integrati in invatamantul de masa si care detin certificate de orientare scolara si profesionala. Copiii si tinerii cu cerinte educationale speciale (CES) din familii, inscrisi in invatamantul de masa sau special, au o serie de drepturi. Este vorba de acordarea unor sume de bani pentru hrana, imbracaminte, incaltaminte, rechizite.

Legea 272/2004 modif.

Art.129

129

Alin. (1) Copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul la hrana, imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sume de bani pentru nevoi personale.

Alin. (3) In cazul copiilor cu handicap, infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA, cuantumul sumelor necesare acordarii drepturilor prevazute la alin. (1) se majoreaza cu 50% in raport cu sumele acordate.

In conformitate cu prevederile articolului 129, aliniat 7 din Legea nr. 272/2004 republicata si articolul 51, aliniat 2 din Legea nr. 1/2011, copiii si tinerii cu CES au dreptul la:

- alocatie de hrana in cuantum de **12 lei/zi**, pentru copii cu varsta intre 0-3 ani, si **16,6 lei/zi** pentru copii si tineri cu varsta intre 3-26ani;
- imbracaminte
- incaltaminte
- materialeigienico-sanitare
- rechizite/manuale
- transport
- materiale cultural-sportive, pentru care statul acorda: **366 lei/an** pentru copiii cu varste intre 0-3 ani inclusiv, **498 lei/an** pentru copiii cu varste intre 3-7 ani inclusiv, **611 lei/an** pentru copiii cu varste intre 7-14 ani inclusiv, **754 lei/an** pentru adolescenti cu varste intre 14-18 ani inclusiv si **844 lei/an** pentru tineri cu varste cuprinse intre 18-26 ani inclusiv.

Pentru obtinerea acestor drepturi, parintii sau reprezentantii legali trebuie sa depuna o cerere in acest sens la institutia de invatamant la care este inscris copilul/ tanarul cu cerinte educationale speciale, la care se vor

anexa: certificatul de incadrare in grad de handicap; certificatul de orientare scolara; declaratie pe propria raspundere.

Potrivit informarii de la Centrul Judetean de Resurse si Asistenta Educationala, cererea trebuie completata in doua exemplare (sau xeroxata), astfel incat cea pe care va fi trecut numarul de inregistrare sa ramana solicitantului. nu va lasati indusi in eroare de prevederile articolului 1 din HG nr. 904/2014 unde se face referire doar la copii aflati in sistemul de protectie sociala. La finalul actului normativ exista o prevedere suplimentara: «*Se aplica si copiilor si tinerilor cu cerinte educationale speciale, scolarizati in unitatile de invatamant special sau de masa, inclusiv celor scolarizati in alt judet decat cel de domiciliu, in conformitate cu prevederile art. 51 alineat (2) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare*» si «*Se aplica si copiilor din crese si alte unitati de educatie timpurie*», se precizeaza in materialul pus la dispozitie de reprezentanti ai CJRAE.

Alte drepturi ale copiilor cu CES

Conform Legii educatiei nationale nr. 1/2011, copiii, elevii si tinerii cu cerinte educationale speciale integrati in invatamantul de masa beneficiaza de suport educational prin cadre didactice de sprijin si itinerante, de la caz la caz. Organizarea serviciilor de sprijin educational se face de catre CJRAE si se reglementeaza prin metodologii specifice elaborate de Ministerul Educatiei.

"Copiii si tinerii cu cerinte educationale speciale, scolarizati in unitatile de invatamant special sau de masa, inclusiv cei scolarizati in alt judet decat cel de la domiciliu, beneficiaza de asistenta sociala constand in asigurarea alocatiei zilnice de hrana, a rechizitelor scolare, a cazarmamentului, a imbracamintei si incaltamintei in cuantum egal cu cel pentru copiii aflati in sistemul de protectia copilului, precum si de gazduire gratuita in internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerinte educationale speciale din cadrul DGASPC-urilor judetene", prevede Legea educatiei nationale.

De asemenea, potrivit actului normativ amintit, pentru copiii, elevii si tinerii care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilitati sunt nedeplasabili, se organizeaza scolarizare la domiciliu, pe o perioada determinata.

Stimulentul financiar pentru copiii cu handicap

Incepand cu **1 august 2017**, bucurestenii pot depune actele pentru obtinerea unui stimulent financiar lunar de **1.000 de lei** ce se acorda copiilor cu dizabilitati.

Vor putea beneficia de stimulentul financiar copiii cu handicap cu domiciliul sau resedinta pe raza administrativ teritoriala a Municipiului Bucuresti. Copiii trebuie sa aiba varsta mai mica de 18 ani si cel putin unul dintre parinti sa aiba domiciliul stabil pe raza Capitalei.

Stimulentul se acorda sub rezerva achitarii de catre beneficiar a obligatiilor de plata fata de bugetul local.(D.G.A.S.M.B. va consulta si prelucra informatiile, inclusive datele cu caracter personal, inregistrate pe numele solicitantului, in evidentele Ministerului de Finante Publice - Agentia Nationala de Administratie Fiscala).

De asemenea, solicitantii sunt rugati sa verifice anterior depunerii dosarului daca nu cumva au amenzi neachitate (RATB, rutiere, pentru tulburarea linistii publice). Stimulentul se acorda doar prin virament bancar.

Actele se depun o singura data, pe perioada de valabilitate a certificatului de handicap. In cazul in care apar modificari in situatia parintelui, a reprezentantului legal sau a copilului, este obligatorie informarea DGASPC.

Drepturile insotitorilor copiilor cu handicap

Incepand cu data de **1 ianuarie 2018** se schimba complet filosofia fiscala in sensul ca angajatorii nu vor mai plati contributiile sociale, acestea trecand in seama angajatorilor. Raman astfel doar doua contributiile sociale: CASS si CAS si salariul brut trebuie sa fie mai mare cu **22%**. Salariul minim brut pe economie creste astfel de la 1.450 de lei la **1.900** de lei, iar impozitul pe venit scade la **10%** de la 16%.

Salariul brut:	1,900.00 lei
-----------------------	---------------------

Salariul net	1,162.50 lei
Contributii angajat	737.50 lei
Contributii angajator	42.75 lei
Total cheltuieli cu personalul	1,942.75 lei

Contributii angajat

Procent contributii	63.44%
---------------------	--------

Denumire contributie	Procent	Valoare
Salariu brut	-	1,900.00
Contributia la sanatate (CASS)	10.00%	190.00
Contributia la pensii (CAS)	25.00%	475.00
Venit net	-	1,235.00
Deducere personala	-	510.00
Baza de impozitare	-	725.00
Impozit pe salarii	10.00%	72.50
Salariu net	-	1,162.50

Conditii de muncă	Procent	Bifeaza cu X
Conditii de muncă normale	25.00%	x
Conditii de muncă deosebite	29.00%	
Conditii de muncă speciale	33.00%	

Contributii angajator

Procent contributii	2.25%
---------------------	-------

Denumire contributie	Procent	Valoare
Salariu brut	-	1,900.00
Contributia asiguratorie pentru muncă	2.25%	42.75
Fond salarii	-	1,942.75

Tot din prima zi a anului 2018, cuantumul brut al salariilor de baza, precum si cuantumul brut al sporurilor, indemnizatiilor, compensatiilor, primelor, premiilor si al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte din salariul lunar brut, de care beneficiaza functionarii publici **se majoreaza cu 25%** fata de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017. In situatia in care salariile majorate cu 25% depasesc nivelul prevazut de lege, se acorda salariile prevazute de lege, se arata in raportul privind bugetul pe 2018.

Salariile functionarilor publici din cadrul aparatul propriu al consiliilor judetene, primarii si consilii locale si din serviciile publice din subordinea acestora, **se stabilesc prin hotarare a consiliului local, a consiliului judetean sau a Consiliului General al Municipiului Bucuresti.**

Data de **1 ianuarie 2018** aduce o majorare a salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata de **1.900** lei lunar, pentru un program complet de lucru de 166 de ore in medie pe luna.

Astfel, incepand cu luna **ianuarie 2018**, dupa aplicarea cotelor procentuale ale contributiilor sociale corespunzatoare asiguratului (contributia la asigurarile de sanatate - 10%, contributia individuala de asigurari sociale - 25%, impozit pe venit - 10%) si prin luarea in considerare a deducerii personale de **510** de lei, salariul de baza pentru functia de **asistent personal** are valoarea de **1.900** lei brut, respectiv **1.162** lei net.

Incepand cu luna **august 2018**, in urma acordarii sporului de **15%** conform [HG 589/2.08.2018](#) publicata in MO 693/8.08.2018, GRILA de salarizare pentru [asistentul personal](#) va fi urmatoarea:

- **Gradatia 0** - $1.900 \times 15\% = 2.185$ lei brut - **1.321** lei net

- **Gradatia 1** - $1.942 \times 15\% = 2.233$ lei brut - **1.349** lei net
- **Gradatia 2** - $2.040 \times 15\% = 2.346$ lei brut - **1.411** lei net
- **Gradatia 3** - $2.143 \times 15\% = 2.464$ lei brut - **1.476** lei net
- **Gradatia 4** - $2.196 \times 15\% = 2.525$ lei brut - **1.510** lei net
- **Gradatia 5** - $2.251 \times 15\% = 2.589$ lei brut - **1.546** lei net

Indemnizatii pentru persoane care au copii cu handicap in ingrijire 0-16 ani

1. Cat este indemnizatia pentru cresterea copilului (ICC) de la 1 ianuarie 2018, conform OUG nr. 82/2017?

[OUG nr. 82/2017](#) vine cu modificari dupa cum urmeaza - quantumul minim al indemnizatiei lunare nu poate fi mai mic decat suma rezultata din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referinta (ISR).

Valoarea indicatorului social de referinta, prevazuta la art. 331 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, este de 500 lei si nu a mai fost modificata de ani de zile. Asadar, astfel arata calculul:

$2,5 \times 500 \text{ (ISR)} = 1.250 \text{ lei (ICC minima)}$

2. Care sunt drepturile de care pot beneficia parintii cu sau fara dizabilitati care realizeaza venituri supuse impozitului pe venit sau care au realizat perioade asimilate in conditiile art.2 alin.(1), (5) si (6) din OUG nr.111/2010, care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-18 ani?

Drepturile de care pot beneficia parintii cu sau fara dizabilitati care realizeaza venituri supuse impozitului pe venit sau care au realizat perioade asimilate in conditiile art.2 alin.(1), (5) si (6) din [OUG nr. 111/2010](#), care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-18 ani sunt urmatoarele:

- **a) concediu si indemnizatie lunara pentru cresterea copilului cu handicap de la 0-3 ani** in quantum de 85% din media veniturilor nete realizate in ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nasterii copilului (minim 85% din quantumul salariului minim brut pe tara garantat in plata - incepand cu luna februarie **1.250 lei**) {art.2 alin.(1) din OUG nr.111/2010 coroborata cu [OUG nr. 82/2017](#)};
- **b) stimulent lunar de insertie acordat pana la implinirea de catre copilul cu handicap a varstei de 4 ani**, in quantum lunar de 50% din quantumul minim lunar al indemnizatiei minime - incepand cu luna februarie quantumul este de **625 lei**). Acesta se acorda cu conditia reintoarcerii parintelui la activitatea profesionala cu 60 zile inainte de implinirea de catre copil a varstei de 3 ani. {art.7 din OUG nr.111/2010};
- **c) concediu si indemnizatie lunara pentru cresterea copilului cu handicap**, indemnizatie egala cu quantumul minim al indemnizatiei pentru cresterea copilului acordat pana la 3 ani, respectiv **1.250 lei**. Indemnizatia se acorda persoanelor care au in ingrijire copii cu dizabilitate cu varsta cuprinsa intre 3-16 ani si care au beneficiat de drepturile stabilite de [OUG nr.111/2010](#) si care doresc sa beneficieze de concediu pentru cresterea copilului pana la implinirea de catre copil a varstei de 16 ani; {art.31 alin.(1) din OUG nr.111/2010 si art.26 alin.(1)¹ din [OUG nr.158/2005](#) - *In cazul copilului cu afectiuni grave, asiguratii au dreptul la concediu si indemnizatie pentru ingrijirea copilului bolnav in varsta de pana la 16 ani.*};
- **d) program de lucru redus la 4 ore pentru unul dintre parinti, pana la implinirea de catre acesta a varstei de 18 ani**, la solicitarea parintelui, in conditiile prevazute de Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare; {art.32 alin.(1) lit.a) din OUG nr.111/2010}
- **e) concedii medicale, acordate in conditiile legii, pentru ingrijirea copilului cu dizabilitate** care necesita internare, tratament ambulatoriu sau la domiciliu pentru afectiuni intercurrente, precum si pentru recuperare/reabilitare, pana la implinirea de catre copil a varstei de 18 ani. {art.32 alin.(1) lit.b) din OUG nr.111/2010}

3. Care sunt drepturile de care pot beneficia parintii care realizeaza venituri supuse impozitului pe venit, dar nu au indeplinit conditiile de acordare a ICC stabilite la art.2 alin.(1) din OUG nr. 111/2010 si care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-18 ani?

Drepturile de care pot beneficia parintii care realizeaza venituri supuse impozitului pe venit, dar nu au indeplinit conditiile de acordare a ICC stabilite la art.2 alin.(1) din [OUG nr.111/2010](#) si care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-18 ani sunt urmatoarele:

- **a) sprijin lunar pentru cresterea copilului dizabilitate**, in cuantum de **438 lei** (35% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei care are in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 0 si 3 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului; {art.32 alin.(1) lit.d) din OUG nr.111/2010};
- **b) concediu si indemnizatie lunara pentru cresterea copilului cu handicap**, indemnizatie egala cu cuantumul minim al indemnizatiei pentru cresterea copilului acordat pana la 3 ani, respectiv **1.250 lei**. Concediul si indemnizatia se acorda persoanei care are in ingrijire copii cu dizabilitate, care doreste sa beneficieze de concediu pentru cresterea copilului cu varsta cuprinsa intre 3-7 ani si care in ultimele 12 luni inainte de solicitarea acestui concediu a realizat venituri supuse impozitului pe venit {art.31 alin.(1) lit.c) si alin.(2) din OUG nr.111/2010};
- **c) sprijin lunar pentru cresterea copilului dizabilitate**, in cuantum de **188 lei** (15% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei care are in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 3 si 7 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului si nici conditiile de acordare a concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului cu handicap prevazute la lit.b) {art.32 alin.(1) lit.d) din OUG nr.111/2010}.
- **d) program de lucru redus la 4 ore pentru unul dintre parinti, pana la implinirea de catre acesta a varstei de 18 ani**, la solicitarea parintelui, in conditiile prevazute de Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare; {art.32 alin.(1) lit.a) din OUG nr.111/2010}
- **e) concedii medicale, acordate in conditiile legii, pentru ingrijirea copilului cu dizabilitate** care necesita internare, tratament ambulatoriu sau la domiciliu pentru afectiuni intercurrente, precum si pentru recuperare/reabilitare, pana la implinirea de catre copil a varstei de 18 ani. {art.32 alin.(1) lit.b) din OUG nr.111/2010}

4. Care sunt drepturile de care pot beneficia parintii care nu realizeaza venituri si care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-16 ani?

Drepturile de care pot beneficia parintii care nu realizeaza venituri si care au in crestere si ingrijire un copil cu dizabilitate intre 0-16 ani (art.26 alin.(1¹) din [OUG nr.158/2005](#)) sunt urmatoarele:

- **a) sprijin lunar pentru cresterea copilului dizabilitate**, in cuantum de **438 lei** (35% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei care are in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 0 si 3 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului; {art.32 alin.(1) lit.d) din OUG nr.111/2010};
- **b) sprijin lunar pentru cresterea copilului dizabilitate**, in cuantum de **188 lei** (15% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei care are in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 3 si 16 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului si nici conditiile de acordare a concediului si indemnizatiei lunare pentru cresterea copilului cu handicap prevazute la lit.b) {art.32 alin.(1) lit.d) din OUG nr.111/2010}.

5. Care sunt drepturile de care pot beneficia parintii cu dizabilitati care nu realizeaza venituri si care au in crestere si ingrijire copil cu dizabilitate cu varsta cuprinsa intre 0 -16 ani?

Drepturile de care pot beneficia parintii cu dizabilitati care nu realizeaza venituri si care au in crestere si ingrijire copil cu dizabilitate cu varsta cuprinsa intre 0-16 ani (art.26 alin.(1¹) din [OUG nr.158/2005](#)) sunt urmatoarele:

- **a) sprijin lunar pentru cresterea copilului cu dizabilitate**, in cuantum de **563 lei** (45% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanelor cu dizabilitate grava sau accentuata care au in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 0 si 3 ani si care nu realizeaza alte venituri in afara beneficiilor de asistenta sociala acordate persoanelor cu dizabilitati, potrivit prevederilor Legii nr.448/2006. {art.32 alin.(1) lit.c) din OUG nr.111/2010}
- **b) sprijin lunar pentru cresterea copilului cu dizabilitate**, in cuantum de **438 lei** (35% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanelor cu dizabilitate grava sau accentuata care au in ingrijire copii cu dizabilitate, cu varsta cuprinsa intre 3 si 16 ani si care nu realizeaza alte venituri in afara beneficiilor de asistenta sociala acordate persoanelor cu dizabilitati, potrivit prevederilor Legii nr.448/2006. {art.32 alin.(1) lit.c) din OUG nr.111/2010}

6. Care sunt drepturile de care pot beneficia parintii cu dizabilitati care au in crestere si ingrijire copii fara dizabilitati?

Drepturile de care pot beneficia parintii cu cu dizabilitati care au in crestere si ingrijire copii fara dizabilitati sunt urmatoarele:

- **a) sprijin lunar pentru cresterea copilului**, in cuantum de **563 lei** (45% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata care are in intretinere un copil cu varsta cuprinsa intre 0 si 2 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei pentru cresterea copilului. {art.32 alin.(2) din OUG nr.111/2010}
- **b) sprijin lunar pentru cresterea copilului**, in cuantum de **188 lei** (15% din cuantumul indemnizatiei minime - 1.250 lei), acordat persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata care are in intretinere un copil cu varsta cuprinsa intre 2 si 7 ani si care nu indeplineste conditiile prevazute de lege pentru acordarea concediului si indemnizatiei pentru cresterea copilului. {art.32 alin.(2) din OUG nr.111/2010}

7. Se pot cumula drepturile de ICC/stimulent prevazute la art.2 alin.(1) si art.7 acordate pentru un copil cu sau fara dizabilitate cu cele prevazute la art.31 si 32 din OUG nr.111/2010 acordate altui copil cu dizabilitate?

Drepturile de ICC/stimulent de insertie pentru un copil se pot cumula cu drepturile prevazute la art.31 si art.32 alin.(1) lit.d) si alin.(2) din [OUG nr.111/2010](#) acordate altui copil cu dizabilitate.

8. Persoana care are in acelasi timp calitatea de asistent personal ori care primeste indemnizatia acordata in conditiile art.42 alin.(4) si (5) din Legea nr.448/2006 poate beneficia de drepturile prevazute la art.31 si 32 din OUG nr.111/2010 pentru copilul pe care il are in crestere si ingrijire?

Parintele sau persoana aflata in una dintre situatiile prevazute la art. 8 alin. (2) din OUG nr.111/2010 care, pentru acelasi copil, e in acelasi timp si calitatea de asistent personal ori care primeste indemnizatia lunara, **NU** poate beneficia de drepturile prevazute la art.31 si 32 din OUG nr.111/2010.

EXCEPTIE: Persoana singura care are in intretinere un copil cu dizabilitate grava **poate cumula** indemnizatia lunara cu drepturile prevazute la art.31 si 32 din [OUG nr.111/2010](#). {art.33 alin.(1)-(2) din OUG nr.111/2010}

9. Se pot cumula drepturile prevazute la art. 31 alin. (2), art. 32 alin. (1) lit. c) si d), alin. (2) si (3) din OUG nr.111/2010 in situatia persoanelor care au 2 sau mai multi copii cu dizabilitate pentru care sunt indeplinite conditiile de acordare?

Drepturile prevazute la art.31 alin.(2) {concediu si indemnizatie lunara pentru cresterea copilului cu handicap cu varsta cuprinsa intre 3-16 ani}, art. 32 alin.(1) lit. c) {sprijin lunar acordat persoanei cu dizabilitate pentru cresterea copilului cu dizabilitate cu varsta cuprinsa intre 0-3 ani si 3-7 ani} si art.32 alin.(1) lit.d) {sprijin lunar pentru cresterea copilului cu dizabilitate cu varsta cuprinsa intre 0-3 ani si 3-16 ani}, art.32 alin.(2) {sprijin lunar acordat persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata care are in

intretinere un copil cu varsta intre 0-2 ani si 2-16 ani} si art.32 alin.(3) din [OUG nr.111/2010](#) se acorda pentru fiecare dintre copiii aflati in intretinerea persoanelor.

10. Se pot realiza venituri din activitati profesionale supuse impozitului pe venit pe perioada in care parintele beneficiaza de concediu pentru ingrijirea copilului cu dizabilitate de la 3-7 ani, prevazut la art.31 alin.(1) lit.b) din OUG nr.111/2010?

Pe perioada acordarii concediului pentru ingrijirea copilului cu dizabilitate prevazut la art.31 din OUG nr.111/2010, persoana indreptatita poate realiza venituri profesionale supuse impozitului prin desfasurarea efectiva a unei activitati (in baza altui contract de munca, prestari servicii etc., decat cel care i-a fost suspendat pentru acordarea indemnizatiei), in limita a 3 indemnizatii minime intr-un an calendaristic care, in prezent, se ridica la nivelul de **3750 lei**. {art.37 alin.(3) din OUG nr.111/2010}

Aceste venituri, asa cum se precizeaza la art. 7 alin. (21) din *Normele metodologice de aplicarea a prevederilor OUG nr. 111/2010 aprobate prin Hotararea Guvernului nr.52/2011*, pot fi realizate cu conditia mentinerii suspendarii uneia dintre activitatile care au stat la baza stabilirii dreptului.

11. Care sunt conditiile pe care o persoana care are in ingrijire un copil cu dizabilitate trebuie sa le indeplineasca pentru a beneficia de program de lucru redus la 4 ore si de indemnizatia aferenta acestuia, conform art.32 alin.(1) lit.a) si alin.(5) din OUG nr.111/2010?

Dreptul la programul de lucru redus la 4 ore se acorda unuia dintre parintii care se ocupa efectiv de ingrijirea copilului cu dizabilitate grava sau accentuata, pana la implinirea de catre copil a varstei de **18 ani**, in conditiile prevazute de Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, conform art. 32 alin.(1) lit. a) din OUG nr.111/2010.

Potrivit Codului Muncii, reducerea numarului de ore normale de 8 ore de lucru/zi ale salariatului **implica un contract individual de munca cu timp partial in care numarul de ore este de 4 ore/zi, situatie in care drepturile salariale se acorda proportional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru programul normal de lucru.**

Acordarea salariului proportional cu numarul orelor lucrate se aplica si in cazul functionarilor publici.

In acest sens, persoana are dreptul la indemnizatia prevazuta la art.32 alin.(5) din OUG nr.111/2010 in cuantum de **616 lei** doar daca opteaza pentru **program de lucru redus la 4 ore**.

12. Ce valoare va avea indemnizatia de hrana din 2018, acordata cu intarziere in locul tichetelor de masa?

Potrivit art. 18, alin. (1) din [Legea-cadru nr. 153/2017](#), incepand cu **1 decembrie 2018**, ordonatorii de credite acorda obligatoriu, lunar, indemnizatii de hrana la nivelul anual a doua salarii de baza minime brute pe tara garantate in plata, cu exceptia personalului MApN, MAI, Ministerului Justitiei - Administratia Nationala a Penitenciarelor, SRI, SIE, SPPSTS, precum si a personalului politiei locale care, potrivit legii, beneficiaza de drepturi de hrana in temeiul OG nr. 26/1994.

Conform precizarilor Guvernului, **indemnizatia de hrana se va acorda lunar**, intr-un cuantum reprezentand a 12-a parte din doua salarii de baza minime brute pe tara din Legea nr. 153/2017.

Tinand cont de faptul ca, prin [HG nr. 846/2017](#), salariul de baza minim brut pe tara garantat in plata a fost stabilit la **1.900 lei** lunar (incepand cu 1 ianuarie 2018), rezulta ca indemnizatia de hrana acordata lunar bugetarilor in locul tichetelor de masa va avea urmatoarea valoare: $(2 \times 1.900 \text{ lei}) / 12 = 316 \text{ lei}$

13. Se va acorda indemnizatia de vacanta parintilor copiilor cu handicap grav in 2018?

Salariatii din institutiile si autoritatile publice vor beneficia de la **1 decembrie 2018**, de indemnizatie de vacanta, sub forma de vouchere, in cuantum de **1.900 de lei** pentru fiecare salariat. Acordarea acestora se face potrivit Normelor metodologice aprobate prin HG nr. 215/2009. La sfarsitul anului trecut au fost aduse modificari la Norme, prin [HG nr. 940/2017](#), publicata in Monitorul Oficial nr. 1026/2017, care vor intra in vigoare la 26 ianuarie 2018.

Acte necesare pentru obtinerea prestatiilor si facilitatilor sociale;

Dosarul pentru obtinerea prestatiilor sociale pentru copiii cu dizabilitati trebuie sa contina urmatoarele documente:

1. Pentru copii cu dizabilitati care obtin pentru prima data un certificat de incadrare in grad de handicap (cazuri noi):

- Certificat handicap si Hotarare incadrare in grad de handicap;
- Cerere pentru acordarea prestatiilor sociale (model cerere copii, copii cu HIV);
- Copie plan recuperare;
- Copie ancheta sociala;
- Copie certificat de nastere copil (pentru copiii pana in 14 ani);
- Copie carte de identitate al copilului cu handicap (pentru copiii peste 14 ani);
- Copie act identitate reprezentant legal (parinte, tutore, curator, asistent personal, asistent maternal profesionist);
- Copie act ce atesta calitatea de reprezentant legal a solicitantului - daca este divortat copie dupa de pe hotararea de divort definitiva si irevocabila; sentinta judecatoreasca pentru asistentul maternal profesionist care are in ingrijire un copil cu handicap;
- Adeverinta scolara din care sa rezulte daca frecventeaza cursuri de zi, la fiecare inceput de an scolar (daca copilul urmeaza o forma de invatamant) sau declaratie pe propria raspundere ca nu frecventeaza o forma de invatamant;
- Adeverinta din care sa rezulte numarul de zile de spitalizare (pentru copilul cu handicap de tip HIV/SIDA);
- Dosar cu sina.

2. Pentru copii detinatoari de certificat de incadrare in grad de handicap, care se afla deja in plata in evidenta DGASPC (prelungiri):

- Certificat handicap de incadrare in grad de handicap;
- Copie carte de identitate al copilului cu handicap (pentru copiii peste 14 ani);
- Copie act identitate reprezentant legal (parinte, tutore, curator, asistent personal, asistent maternal profesionist);
- Copie act ce atesta calitatea de reprezentant legal a solicitantului - daca este divortat copie dupa de pe hotararea de divort definitiva si irevocabila; sentinta judecatoreasca pentru asistentul maternal profesionist care are in ingrijire un copil cu handicap;
- Adeverinta scolara din care sa rezulte daca frecventeaza cursuri de zi, la fiecare inceput de an scolar (daca copilul urmeaza o forma de invatamant) sau declaratie pe propria raspundere ca nu frecventeaza o forma de invatamant;
- Adeverinta din care sa rezulte numarul de zile de spitalizare (pentru copilul cu handicap de tip HIV/SIDA).

Beneficiaza de **facilitati** (RATB, [METROU](#), bilete [SNCFR/AUTO](#)) si urmatoarele persoane:

1. insotitorii copiilor cu handicap grav, in prezenta acestora;

2. insotitorii copiilor cu handicap accentuat, in prezenta acestora;

3. asistentii personali ai copiilor cu handicap grav.

Reprezentantii legali ai copiilor cu handicap grav si accentuat, la cerere, mai pot beneficia de:

- un [card-legitimatie](#) pentru locurile gratuite de parcare din locurile publice special amenajate. Autovehiculul care transporta un copil cu handicap posesor de card-legitimatie beneficiaza de parcare gratuita in locurile publice special amenajate.

Acte necesare:

- actul de identitate al persoanei cu handicap - copie si original;
- certificat de incadrare in grad de handicap - copie si original;
- certificate de nastere (in cazul minorilor) - copie si original;
- act identitate tutore (in cazul minorilor) - copie si original;
- o fotografie tip buletin a persoanei cu handicap.

Persoanele cu handicap, detinatoare de **autoturisme adaptate handicapului**, precum și persoanele care le au in ingrijire beneficiaza, la cerere, de:

- scutire de la plata tarifului de utilizare a retelelor de drumuri nationale in baza [rovinietei](#).

In cazul ingrijitorului persoanei cu handicap se depun urmatoarele documente:

- actul de identitate al persoanei cu handicap - copie si original;
- actul de identitate ingrijitor - copie si original;
- certificat de incadrare in grad de handicap - copie si original;
- talon si cartea de identitate a autoturismului;
- ancheta sociala.

Drepturile universale ale copilului, pe scurt

La 20 noiembrie 1989 Adunarea Generala a Natiunilor Unite a adoptat [Conventia Drepturilor Copilului](#). Conventia privind Drepturile Copilului incorporeaza, mai mult decat oricare alt document, intreg spectrul drepturilor omului - civile, politice, economice, sociale si culturale si prevede o dezvoltare completa a potentialului copilului într-o atmosfera de libertate, demnitate si justitie.

In Romania autoritatile publice, organismele private autorizate, precum si persoanele fizice si persoanele juridice responsabile de protectia copilului sunt obligate sa respecte si sa garanteze drepturile copilului stabilite prin Constitutie si Legea 272/2004, in concordanta cu prevederile Conventiei Organizatiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificata prin Legea nr. 18/1990, republicata, si ale celorlalte acte internationale in materie, la care Romania este parte.

Libertatea de expresie

Copilul este liber sa primeasca si sa dea mai departe orice informatie care corespunde interesului lui. Parintii sau persoanele care au copii in ingrijire sunt obligati sa ofere informatii, sfaturi si explicatii copiilor si sa le permita sa isi exprime propriile idei si pareri. Copiii sunt liberi sa practice propria lor religie.

Drepturi cu privire la discriminare

Act normativ de baza: Ordonanta nr. 137/2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare.

Persoana care se considera discriminata poate sesiza Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii, in termen de un an de la data savarsirii faptei sau de la data la care putea sa ia cunostinta de savarsirea ei. Hotararea se emite in termen de 90 de zile de la data sesizarii. Competenta pentru solutionare este si instanta civila de judecata care dispune acordarea de daune/restabilirea situatiei anterioare si eliminarea efectelor discriminarii.

Dreptul la asistenta pentru copiii aflati in conflict cu legea

Pana la varsta de 14 ani, copiii nu raspund in fata legii. Dupa varsta de 14 ani daca fapta prevazuta de legea penala savarsita de copilul care nu raspunde penal, prezinta un grad ridicat de pericol social, comisia pentru protectia copilului poate decide plasamentul copilului intr-un serviciu de tip rezidential specializat de supraveghere a copiilor care au comis infractiuni.

Dreptul copilului de a fi protejat impotriva exploatarei economice

Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva exploatarei si nu poate fi constrans la o munca ce comporta un posibil risc sau care ii poate compromite educatia sau dauna sanatatii sau dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale. Varsta minima de angajare este 15 ani. Autoritatile publice trebuie sa se asigure ca nici un copil nu este angajat sub varsta legala, in locuri periculoase sau impotriva vointei lui.

Dreptul de a fi protejat de orice forma de violenta, abuz sau neglijenta

Persoanele care lucreaza cu copiii au obligatia de a raporta serviciilor publice orice caz suspect de abuz sau neglijenta. Legea interzice orice fel de pedeapsa fizica, acasa sau intr-o institutie care ar trebui sa se ocupe de protejarea sau educatia copilului.

In Romania exista linia telefonica gratuita pentru protectia copilului **116 111** ce ofera sprijin si consiliere pentru parinti si copii.